

Audit committee design and effectiveness

Citation for published version (APA):

Böhm, F. (2015). *Audit committee design and effectiveness*. [Doctoral Thesis, Maastricht University]. Datawyse / Universitaire Pers Maastricht. <https://doi.org/10.26481/dis.20150130fb>

Document status and date:

Published: 01/01/2015

DOI:

[10.26481/dis.20150130fb](https://doi.org/10.26481/dis.20150130fb)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Nederlandse samenvatting

(Summary in Dutch)

Dit proefschrift gaat over het ontwerp en de effectiviteit van de auditcommissies. Auditcommissies zijn gespecialiseerde commissies van de raad van bestuur of de raad van commissarissen van organisaties. Toezichthouders over de hele wereld beschouwen ze van het grootste belang voor de kwaliteit van corporate governance en het vertrouwen van beleggers in de financiële markten. Ze worden door sommigen zelfs beschouwd als "de meest betrouwbare hoeders van het algemeen belang" (Levitt, 1999). De vorming van een auditcommissie is verplicht voor beursgenoteerde bedrijven in vrijwel elk van de 30 grootste economieën op basis van BNP. De resultaten van eerder onderzoek bevestigen in grote lijnen een positieve invloed van de aanwezigheid van een auditcommissie op de kwaliteit van de jaarrekeningcontrole, de financiële rapportering, de interne controle, en meer recent ook op het vlak van risicomanagement.

Echter, de belangrijkste vraag waarmee toezichthouders, bestuursraden en investeerders momenteel worden geconfronteerd is niet de vraag of er een auditcommissie moet worden opgericht, maar de vraag hoe een effectieve en efficiënte auditcommissie te ontwerpen. Het is van belang om deze vraag te beantwoorden, omdat auditcommissies zich in de ogen van de toezichthouders inmiddels hebben ontwikkeld tot een van de belangrijkste hoeders van het algemeen belang. Auditcommissie worden verondersteld om de corporate governance te versterken en daarmee het vertrouwen van beleggers in de financiële informatie en markten te beschermen. Omdat het vertrouwen van beleggers in de kapitaalmarkten een voorwaarde is voor algemeen beschikbare financieringsbronnen en de evolutie van het kapitalisme en de welvaart, mag van beleidsmakers, bestuursraden en beleggers worden verwacht dat zij een grote belangstelling aan de dag te leggen voor de verdere ontwikkeling van normen en standaarden die de kracht en de effectiviteit van de auditcommissie verder versterken.

Eén manier voor toezichthouders om normen voor de inrichting van auditcommissies vast te stellen, is bedrijven te verplichten een schriftelijk handvest met betrekking tot hun auditcommissie openbaar te maken. Dergelijke auditcommissie “charters” zouden specifieke normen voor auditcommissies moeten aangegeven, zoals het vereiste niveau van deskundigheid en onafhankelijkheid van de leden van de auditcommissie. Het belangrijkste is echter dat dergelijke auditcommissie charters, de taken en verantwoordelijkheden van het auditcommissie bij een bepaalde onderneming in detail beschrijven. De regulerende invloed hiervan is tweeledig. Aan de ene kant worden beleggers geïnformeerd. Aan de andere kant bieden zij autoriteit alsmede een richtinggevend en disciplinerend kader aan de leden van auditcommissies. Met name het laatste punt is interessant. Door de openbaarmaking van een auditcommissie charter zullen deze commissies ertoe worden aangezet een duidelijke missie te verwoorden, daarbij passende gedragsregels vast te stellen, en deze vervolgens ook na te leven.

Er is echter relatief weinig bekend over de wisselwerking tussen de taken en verantwoordelijkheden zoals die zijn vastgelegd in auditcommissie charters en de effectiviteit van auditcommissies. Het is verrassend dat de resultaten van wetenschappelijk onderzoek op dit gebied beperkt zijn, gezien het belang dat de toezichthouders en deskundigen op het gebied van corporate governance toeschrijven aan deze charters, als instrument voor het verschaffen van autoriteit, richting en discipline aan de leden van auditcommissies en voor het informeren van relevante belangengroepen – met name de huidige en potentiële aandeelhouders, schuldeisers en regelgevende instanties - over de taken en verantwoordelijkheden van deze commissies op bedrijfsniveau.

Dit proefschrift brengt drie studies bij elkaar die nieuwe inzichten bieden in de opzet en de werking van auditcommissies vanuit een internationaal perspectief. Hoofdstuk 2 werpt licht op de uitvoering van de auditcommissie charters in continentaal Europa, waar de auditcommissie een relatief nieuw concept is. In 2006 heeft de Europese Commissie de 8e EU-richtlijn aangenomen waarin voor de lidstaten de verplichting is opgenomen om een auditcommissie verplicht te stellen voor beursgenoteerde ondernemingen. Echter, op het tijdstip van dit onderzoek waren de standaarden waarin de verplichtingen m.b.t. de inrichting van een auditcommissie zijn vastgelegd verschillend per lidstaat. Een reden voor het gebrek aan standaardisatie binnen de EU op dit punt is dat de 8ste EU-richtlijn veel speelruimte geeft aan de lidstaten om dergelijke standaarden te definiëren. Hoofdstuk 2 laat zien dat het uitoefenen van druk op bedrijven om hun auditcommissie charter openbaar te maken, een effectieve manier is om de implementatie van auditcommissie charters te bevorderen. Echter, toezichthouders dienen een dergelijke stap zorgvuldig te overwegen. De resultaten van hoofdstuk 2 tonen aan dat het uitoefenen van een dergelijke druk leidt tot een toename van het percentage van standaard tekstpassages in auditcommissie charters, tot op het punt waar de auditcommissie charters van verschillende bedrijven nog nauwelijks van elkaar te on-

derscheiden zijn. Consistent met Institutionele theorie toont dit aan dat overmatige regelgevende druk leidt tot mimetische isomorphism (DiMaggio en Powell, 1991). Met andere woorden, regulering kan leiden tot 'copy-and-paste' of 'box-ticking' benaderingen van corporate governance.

Een belangrijk probleem voor beleggers, toezichthouders en andere belanghebbenden is dat het vrijwel onmogelijk is om te observeren of de auditcommissie van een bepaalde onderneming ook daadwerkelijk uitvoering geeft aan de in het auditcommissie charter opgenomen verantwoordelijkheden. Als gevolg daarvan kunnen de werkelijke (back-stage) activiteiten van auditcommissies afwijken van de in auditcommissie charter opgenomen activiteiten (de frontstage) zonder dat dit tot consequenties leidt. Deze situatie kan leiden tot het optreden van een zogenaamde 'performance-expectation gap' in het bijzonder in landen waar er een hoge druk op ondernemingen wordt uitgeoefend om de taken van de auditcommissie uit te breiden en deze taken vervolgens in een auditcommissie charter openbaar te maken. Hoofdstuk 3 laat zien dat in landen waar de regelgeving meer restrictief is (de VS), de in de charter vermelde activiteiten nauwer samenhangen met hun feitelijke werkzaamheden, in vergelijking met landen waar er sprake is van een meer liberaal regime (continentaal Europa). De openbaarmaking van auditcommissie charters heeft niet alleen tot doel om investeerders te informeren, maar ook om autoriteit, richting alsmede een disciplinerend kader te geven aan de leden van een auditcommissie (BRC, 1999). Kalbers en Fogarty (1998) wijzen er op dat een effectieve auditcommissies gebaseerd is op een sterk organisatorisch kader, institutionele steun en toewijding. Cohen et al. (2010; 2012) en DeZoort et al. (2008), laten zien dat in de VS auditcommissies aanzienlijk actiever en krachtiger optraden na de introductie van de Sarbanes-Oxley Act van 2002. We schrijven deze ontwikkeling deels toe aan de eis om de verantwoordelijkheden van het auditcommissie te formaliseren in een schriftelijk charter. Echter, de resultaten van onze studie tonen aan dat de waarde en relevantie van dergelijke charters afneemt wanneer zij op vrijwillige basis worden openbaar gemaakt. Hoofdstuk 3 laat zien dat - bij vrijwillige openbaarmaking - publiek beschikbaar charters minder informatie verschaffen over de daadwerkelijk uitgevoerde activiteiten van de auditcommissie. De vrijwillige openbaarmaking van een auditcommissie charter heeft in veel gevallen slechts een symboolfunctie waar organisaties legitimiteit aan trachten te ontleen, maar niet als een mechanisme om de effectiviteit van de auditcommissies te vergroten vanuit een agency perspectief.

Ongetwijfeld een van de meest interessante aspecten van het toezicht van auditcommissies betreft enterprise risk management. In 2007 ontplooipte zich in de VS een economische crisis, die wordt beschouwd als de ergste financiële crisis sinds de Grote Depressie van de jaren 1930. In de nasleep van deze crisis, is er een toenemende hoeveelheid bewijs dat de aanwezigheid van onafhankelijke auditcommissies de gevolgen van deze crisis op de bedrijfsprestaties hebben gemitigeerd (Yeh et al, 2011; Aldamen et al, 2012). De in hoofdstuk 4 gepresenteerde

resultaten bevestigen deze bevindingen. De belangrijkste bijdrage van hoofdstuk 4, betreffen echter de inzichten in de factoren die de effectiviteit van een auditcommissie in de context van enterprise risk management bepalen. De eerste relevante factor is de toekenning van de formele bevoegdheid in het auditcommissie charter om substantieel toezicht op het risicobeheer te houden. Daarnaast dragen bedrijfs-specifieke en governance deskundigheid bij de onafhankelijke leden binnen het auditcommissie in belangrijke mate bij aan de effectiviteit van het toezicht op het risicobeheer.

Deze resultaten hebben implicaties voor regelgevers, onderzoekers, raden van bestuur en het belegend publiek. Post-Enron, hebben zowel beleidsmakers, regelgevers, als onderzoekers de nadruk gelegd op het belang van de auditcommissie bij het toezicht op de financiële verslaggeving en de controle van processen alsmede op het belang van het verhogen van het niveau van de financiële expertise van de leden van auditcommissies. Gezien de ernst en de hardnekkigheid van de recente wereldwijde financiële crisis en de rol van auditcommissies in deze context, kan het nuttig zijn om de focus te verleggen naar de rol en de effectiviteit van auditcommissies in het kader van enterprise risk management. Terwijl gekwalificeerde, toegewijde, en onafhankelijke auditcommissies reeds worden gezien als een effectieve bescherming voor het waarborgen van de kwaliteit van de externe controle en financiële verslaglegging in de 20e eeuw, zou hun rol vervolgens kunnen evolueren in de richting van het bewaken van de balans tussen risico's en kansen die van invloed zijn op de waarde creatie en de continuïteit van moderne ondernemingen.